

D12 - Innspill til hensynssoner

Innholdsfortegnelse

506 – Laksevåg Høyre, v/Karl Strydom Eidesund	3
510 – Hallstein Aadland.....	3
514 – Gjert Bakkevold	4
534 – Forsvarsbygg.....	4
544 – Vann- og avløpsetaten.....	5
550 – Direktoratet for mineralforvaltning	5
565 – Lars Erik Grytdal.....	6
566 – Lars Erik Grytdal.....	6
568 – Lars Erik Grytdal.....	6
569 – Lars Erik Grytdal.....	7
571 – Olaf Netland	7
579 – Advokat Lexau	7
584 – Eli Svarstad	8
607 – Sameierlagene i Arnavågen Park.....	8
608 – Walter C. Wedberg, v/Advokatfirmaet Stiegler	9
618 – Bjørgvin bispedømmeråd	9
629 – BKK Nett AS.....	10
637 – Øvre Eide Gard og nabolaget.....	11
659 – Steenstrup Stordrange DA.....	11
666 – Lars Martin Stokka.....	12
671 – Erik Abrahamsen	12
672 – Erik Abrahamsen	12
677 – Bjørn Erik Sissener	13
684 – Gunnar Gjellestad.....	13
691 – Innbyggerinitiativet Raaderett	14
694 og 700 – Bjørn Stoltz og Tove Olsen.....	14
715 – Stiftelsen Bryggen.....	15
744 – Dag Furnes	15
751 – Christian Irgens.....	15
765 – Ann Kristin Skrindo Knudsen	16
766 – Svein Otto Sande	16
791 – Arna KrF, v/Ingmar Ljones	17
794 – Knut Olav Aslaksen	17
795 – Anette Storstein	18
809 – Elisabeth Aadland Vaagsbø	18
816 – Bjørn Olav Telnes.....	18
829 – Else Margrethe Sletten	19
831 – Kari Hoffmann	19
845 og 847 – Åsane Historielag	20
863 – Eyvind Rødahl	20

864 – Øyvind Øyen	21
878 – Helge Solberg.....	21
887 – Områdesatsingen i Indre Laksevåg, v/Gaute Baarøy.....	22
889 – Synne Alne	23
923 – Bjørn Vidar Grande	23
938 – Øvre-Eide gård	24
941 – Hartveit Eiendom AS.....	24
943 – Fortidsminneforeningen.....	24
958 – Espen Hannisdal	26
972 – Norges vassdrags- og energidirektorat.....	26
973 – Sabine Elisabeth Stein og Vidar Myklebost	27
980 – Bymiljøetaten	27
989 – Kystverket Vest.....	28
1020 – Byantikvaren.....	29
1022 – Jone Erdal	29
1024 – Opus Bergen AS.....	30
1038 – Innbyggerinitiativet Raaderett	30
1039 – Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange	30
1057 – Fylkesmannen i Hordaland, Landbruksavdelingen.....	31
1063 – Bergen elveforum	31
1107 – Fantoft Eiendom AS, v/Advokatfirmaet Harris.....	32
1117 – Vann- og avløpsetaten.....	32

Dok.nr. – avsender**Tema****Bydel****506 – Laksevåg Høyre,
v/Karl Strydom Eidesund**Byggesonen
Hensynssoner
Samferdsel

Laksevåg

Beskrivelse

Laksevåg Høyre opplever at Bergen vest er glemt, da det i forslaget ikke foreligger mulighet for noen større utbygginger i Bergen vest, og at det bare er Vestkanten som er definert som senterområde. Foreslår at Drotningstveit og Olsvik vises som lokalsentre. Mener Sotraveien må fremstilles som kollektivtrase. Mener også det bør foretas en ny gjennomgang av potensielle utbyggingsområder innenfor sikkerhetssonen rundt Haakonssvern. Foreslår at flystøyssonen i Bergen vest kan og må reduseres.

Fagetatens kommentar

Områder avsatt til sentrumskjerne med byfortettingssone bør ha potensiale for videreutvikling som et bymessig nærmiljøsentrum med tettbygde boligområder i gangavstand. Drotningstveit har et begrenset utviklingspotensiale på grunn av eksisterende veg, planlagt kryssområde og eksisterende boligbebyggelse. Det anbefales derfor ikke videreført som senterområde. Det anbefales en ny sentrumskjerne og byfortettingssone rundt Olsvik senter.

Kollektivtraseer vises ikke i plankartet. Innfartsparkering må løses i egne planer på mer detaljert nivå.

Utbygging innenfor sikkerhetssonen rundt Haakonssvern er i strid med Forsvarets risikovurdering.

Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442 stiller krav til innarbeiding av støysoner i kommuneplanens arealdel. Støysonene er utarbeidet av SINTEF på vegne av Avinor. I prinsippsak "Flystøy og utvidelse av flyplassen med en ny rullebane" har bystyret vedtatt at vi skal legge til grunn flystøysoner for 2 rullebaner.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender**Tema****Bydel****510 – Hallstein Aadland**

Hensynssoner

Ytrebygda

Beskrivelse

Mener at byrådet foreslår hensynssone som gir rom for en rullebane 2 strider mot Grunnlovens § 112. Foreslår at det ikke vises større areal enn dagens rullebane og at kommunen utarbeider en støyplan for dagens aktivitet på flyplassen.

Fagetatens kommentar

Bystyret behandlet prinsippak om flystøy og utvidelse av flyplassen med ny rullebane i møte 15.juni 2016, sak 150/16. Her vedtok bystyret at Bergen kommune ikke vil legge til rette for en utvikling som gir behov for en rullebane 2 på Flesland. Men at det likevel er viktig at arealet rundt flyplassen ikke disponeres på en måte som utelukker en mulig fremtidig utvidelse, dersom det viser seg forenelig med klimamål. Og følgelig at støyssonen i tilknytning til flyplassen fortsatt skal ta høyde for to rullebaner på

Bergen lufthavn.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender

514 – Gjert Bakkevold

Tema

Hensynssoner

Bydel

Årstad

Beskrivelse

Viser til at mulighetsstudien for Slettebakken foreslår sykehjem på gnr 160 bnr 646. Ønsker å beholde eiendommen som bolig. Er også imot utbygging av grøntområde mot Tveitevannet og mulig utfylling i Tveitevannet.

Fagetatens kommentar

Kommuneplanens arealdel foreslår ikke endringer på gnr 160 bnr 646. Den viser kun at eiendommen inngår i et omformingsområde rundt Slettebakken. Mulighetsstudien for Slettebakken er ikke en del av KPA. Konkrete vurderinger må gjøres i forbindelse med reguleringsplaner i området.

Fagetatens vurdering: Ikke relevant

Dok.nr. – avsender

534 – Forsvarsbygg

Tema

Forsvaret
Hensynssoner
Plankart

Bydel

Bergenhus
Fana
Laksevåg
Ytrebygda

Beskrivelse

Varsler innsigelse for følgende: Endring av sentrumsformål til grønnstruktur for Bergenhus. Angivelse av Ytre fortettingssone innenfor hensynssone M1 ved Bjørndalspollen. Avkorting av forsvarets område i Fleslandsområdet. Har i tillegg faglige råd til forsvarets areal på land i Vågedalen, hensynssone rundt ammunisjonslager på Flesland, hensynssone rundt skyte- og øvningsfelt utenfor Korsnes.

Fagetatens kommentar

1. Forsvarsbygg har akseptert grønnstruktur på Bergenhus, med følgende bestemmelse: "Bergenhus festning er underlagt Forsvaret, og vil kunne underlegges militær adgangskontroll".
2. Byggesonen ved Hetleviksstraumen endres til "Øvrig byggesone" innenfor hensynssone M1.
3. Deponiområde M5 tas ut av plankartet.
4. Faglige råd vedrørende ubåtbunken, Flesland og Korsneset tas til følge.

Fagetatens vurdering: Tatt til følge.

Dok.nr. – avsender**544 – Vann- og avløpsetaten****Tema**Bestemmelser
Byggesonen
Hensynssoner
Næring**Bydel**Fana
Åsane**Beskrivelse**

VA-etaten ønsker følgende:

- at bolig- og fortettingssoner innenfor vannsigsområde til Jordalsvatnet fjernes
- At tilsigsområde til drikkevannskilder vises på plankart 1
- arealendring i tilknytting til Rådalen miljøpark
- krav til avrenningslinjer, overvann og flom kommer med i stedsanalysen
- bestemmelser til klausuleringsområde i vanntilsigsområde til Svartediket og Sædalen vannbehandlingsanlegg innarbeides i bestemmelsene

Fagetatens kommentar

Byggesonen innenfor vanntilsigsområde til Jordalsvannet endres fra "Ytre fortettingssone" til "Øvrig byggesone".

Tilsigsområde til drikkevannskilder er allerede innarbeidet som hensynssone (H110).

Arealjusteringer i tilknytting til Rådalen miljøpark må gjøres i pågående planarbeid (planID 65750000).

Fagetaten anbefaler at vurdering av overvann og flomsoner innarbeides som et av kriteriene for unntak fra plankravet i § 3 Plankrav.

Klausuleringsbestemmelsene innarbeides som bestemmelser til nedbørsfelt for drikkevann (H110) i § 33.1.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender**550 – Direktoratet for mineralforvaltning****Tema**

Hensynssoner

BydelArna
Fana**Beskrivelse**

Ønsker at det legges inn en hensynssone for mineralressurser rundt Fana pukkverk og Ytre Arna

Fagetatens kommentar

Ytre Arna pukkverk er vist som deponiområde R1. Fana pukkverk ligger inni Stendafjellet, og har derfor ikke eget arealformål på kartet. Det foreligger reguleringsplan for begge lokalitetene. Fagetaten ser derfor ikke noe behov for en hensynssone.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**565 – Lars Erik Grytdal****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Arna

Beskrivelse

Mener kommunen må prioritere å utvikle en reiselivsnæring i Arna, blant annet i samarbeid med jernbanen.

Fagetatens kommentar

Reiselivsnæring er ikke et tema som hører hjemme i kommuneplanens arealdel.

Fagetatens vurdering: Ikke relevant

Dok.nr. – avsender**566 – Lars Erik Grytdal****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Arna

Beskrivelse

Indre Arna trenger et samfunnshus, sentralt ved jernbanestasjonen.

Fagetatens kommentar

Dette er for detaljert for å sikres i kommuneplanens arealdel. Det vises til pågående offentlig planarbeid for Indre Arna, planID 63130000. Med bakgrunn i pågående planarbeid er området vist med hensynssonen Omforming i arealdelen.

Fagetatens vurdering: Ikke relevant

Dok.nr. – avsender**568 – Lars Erik Grytdal****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Arna

Beskrivelse

Breivika vest i Arnavågen bør bli framtidig lokalisering for fritidsbåtene. Foreslår småbåthavn på og nord for gnr 301 bnr 117, og grønnstruktur sør for gnr 301 bnr 117.

Fagetatens kommentar

Dette må vurderes i pågående offentlig områderegeringsplan for Indre Arna, planID 63130000. Med bakgrunn i pågående planarbeid er området vist med hensynssonen Omforming i arealdelen.

Fagetatens vurdering: Ikke relevant

Dok.nr. – avsender**569 – Lars Erik Grytdal****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Arna

Beskrivelse

Mener utfylling i Arnavågen må avvises. Avgrenset utfylling på østsiden for utvidet parkformål kan

Fagetatens kommentar

Kommuneplanens arealdel har ikke tatt stilling til utfylling i Arnavågen. Dette må vurderes i pågående offentlig områderegeringsplan for Indre Arna, planID 63130000. Med bakgrunn i pågående planarbeid er området vist med hensynssonen Omforming i arealdelen.

Fagetatens vurdering: Ikke relevant

Dok.nr. – avsender**571 – Olaf Netland****Tema**B-områder
Hensynssoner**Bydel**

Arna

Beskrivelse

Mener det må sies nei til utbygging i strandsonen foran Arnavågen Park. Ønsker utbygging på Vårheia.

Fagetatens kommentar

Vårheia er en av B-områdene som er foreslått tatt ut av plankartet, med bakgrunn i stor avstand til offentlig kommunikasjon.

Kommuneplanens arealdel har ikke tatt stilling til utbygging av strandsonen i Arnavågen. Dette er en del av pågående planarbeid for Indre Arna, planID 63130000. Planprogram for arbeidet ble fastsatt i 2016. Med bakgrunn i pågående planarbeid er området vist med hensynssonen Omforming i arealdelen.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**579 – Advokat Lexau****Tema**Diverse
Hensynssoner**Bydel**

Fana

Beskrivelse

Mener at fortetting i bydelen Fantoft og Slettebakken vil ramme automatisk fredete kulturminner.

Mener det er nødvendig med nærmere undersøkelse av forholdene rundt automatisk fredete kulturminner knyttet til jordbruksdrift på Storetveit, Fantoft og Slettebakken, inkludert ferdselsårer og omkringliggende arealer.

Fagetatens kommentar

Det er krav i bestemmelsene (§12) at alle planer og tiltak skal vurderes i forhold til kulturminner. Denne

utredningsplikten følger av kulturminneloven.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender
584 – Eli Svarstad

Tema
B-områder
Hensynssoner

Bydel
Arna

Beskrivelse

Ønsker at Vårheia tas frem igjen. Hun mener at ny teknologi med el-busser som kan korrespondere med tog ved Arna stasjon vil kunne frakte folk til og fra Vårheia og andre boligområder i Arna. Er kritisk til utfylling i Arnavågen. Mener det trengs vern mot utbygging i landskapet rundt kirken.

Fagetatens kommentar

Utfylling i Arnavågen og utbygging av landskapet rundt kirken må vurderes nærmere i pågående planarbeid for Indre Arna, planID 63130000.

Det er 1-4 km fra Vårheia til bydelscenter/kollektivknutepunkt i Indre Arna. Det er ikke avklart om det vil bli en tilfredsstillende kollektivdekning i området, og området vil sannsynligvis bli bilbasert. Dette er bakgrunnen for at B47 er foreslått tatt ut av plankartet.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender
607 – Sameierlagene i Arnavågen Park

Tema
B-områder
Hensynssoner

Bydel
Arna

Beskrivelse

Er i mot utbygging i strandsonen. Ønsker utbygging på Vårheia.

Fagetatens kommentar

Utbygging i strandsonen må vurderes i pågående offentlig planarbeid for Indre Arna, planID 63130000.

Vårheia er tatt ut av planområdet med bakgrunn i stor avstand til offentlig kommunikasjon.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**608 – Walter C. Wedberg,
v/Advokatfirmaet Stiegler****Tema**Bestemmelser
Hensynssoner**Bydel**

Laksevåg

Beskrivelse

Innspill på vegne av Walter C. Wedberg som eier gnr/bnr 28/8 og 29/63 på Bjørge. Er kritisk til utstrekning av forsvarets hensynssone, og kan ikke finne begrunnelse for denne i Forsvarets risiko- og sårbarhetsanalyse. Har også innvendinger til bestemmelse § 3 om virkning av eldre reguleringsplaner.

Fagetatens kommentar

Det er Forsvarsbygg som har beregnet utstrekningen av sikringssonen M1 rundt Haakonvern.

Bakgrunnen for bestemmelsen § 3 om at reguleringsplaner etter planloven før 1985 ikke lenger er hjemmelsgrunnlag, er at det er en rekke tema og statlige føringer som ikke ble vurdert etter tidligere planlov. Dette innebærer at det må utarbeides ny reguleringsplan før tiltak etter § 20 bokstav a, d, g, k, l og m kan gjennomføres. I utgangspunktet tillates det ikke nye boenheter innenfor sikringssonen M1.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**618 – Bjørgvin bispedømmeråd****Tema**

Hensynssoner

Bydel**Beskrivelse**

Foreslår at det blir opprette hensynssoner rundt alle kirkene i Bergen. I henhold til kirkeloven § 21 skal biskopen godkjenne bygging nærmere kirken enn 60 meter.

Fagetatens kommentar

Med bakgrunn i innspill fra HFK innarbeides en bestemmelse om byggegrense på 60 meters rundt kirkene i Bergen, i § 6 Byggegrenser. Etter fagetatens vurdering er dette en bedre løsning enn å vise hensynssoner rundt kirkene. Forslag til bestemmelse:

"Ved tiltak i nærområdet til kirke eller kirkegård (minst innenfor 60 meter) skal fylkeskommunen (for listeførte kirker) og kirkens organer varsles". I informasjons-kolonnen er listeførte kirker ramset opp.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender
629 – BKK Nett AS

Tema
Bestemmelser
Hensynssoner
Plankart

Bydel
Fyllingsdalen
Åsane

Beskrivelse

Peker på at foretting skaper utfordringer med hensyn til strømforsyning. Det er behov for nye transformatorstasjoner, blant annet på Mindemyren og Spelhaugen. Peker på at hensynssone for 132 kV kraftledning mellom Salhusvegen og Hylkje mangler i plankartet. Tomt for transformatorstasjon på Hylkje bør vises som energianlegg. Ønsker en planbestemmelse om byggegrense rundt netstasjoner på 5 meter, og generell åpning for nødvendige netstasjoner i LNF-områder.

Fagetatens kommentar

Arealbehov for transformatorstasjoner må følges opp på reguleringsplannivået.

Hensynssone for kraftlinje mellom Salhusvegen og Hylkje er innarbeidet i plankartet.

Byggegrense for netstasjoner er innarbeidet i § 6 Byggegrenser:

"Rundt transformatorer i distribusjonsnettet for strøm skal være minimum 5 meter til brennbart objekt".

Og hensynet er tatt med i § 31 Landbruks-, natur og friluftsområder:

"Følgende tiltak som oppfyller kravene etter § 31.2 er tillatt:

- Nødvendige transformatorer i distribusjonsnettet for strøm".

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge.

Dok.nr. – avsender
634 – BIR

Tema
Bestemmelser
Plankart

Bydel

Beskrivelse

Innspill til bestemmelsene og sikring av areal for sine arealkrevende mottak og behandlingsanlegg. Avfallsløsninger inn som nytt punkt i § 4 om rekkefølgekrav og 5 om utbyggingsavtale. Tillegg til § 21 om avfall.

Til kartet:

Forslag om ny hensynssone for rørbasert avfallshåndtering i sentrum.

Område for kommunalteknisk anlegg i Rådalen bør utvides.

Gjenvinningsstasjonen i Salhusvegen bør vises som kommunalteknisk anlegg.

Fagetatens kommentar

Det er presisert i § 4 om rekkefølge at avfallsløsninger inngår i infrastrukturbegrepet. Avfall er også innarbeidet i § 5.2 om utbyggingsavtale. Avfall som eget tema er nå flyttet til § 20, og deler av innspillet er innarbeidet.

Til kartet:

- Hensynssone for rørbasert avfallshåndtering i sentrum er for detaljert å ta inn i kartet.
- Utvidelse av kommunalteknisk anlegg i Rådalen vil være i konflikt med andre formål.

Dette bør vurderes nærmere i pågående reguleringsplan.

- *Gjennvinningsstasjonen i Salhusvegen er avsatt til industri/lager i KDP Åsane sentrale deler. Fagetaten foreslår at dette endres til Kommunalteknisk anlegg i tråd med dagens bruk.*

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender

637 – Øvre Eide Gard og nabolaget

Tema

Byggesonen
Hensynssoner

Bydel

Åsane

Beskrivelse

Ønsker at det etableres en hensynssone mellom Eidsvåg senter (tidl Nortura-anlegget) og Øvre Eide gård, der det ikke skal fortettes mer. Områder innenfor nedslagsfeltet kan ikke brukes til ny utbygging

Fagetatens kommentar

Arealformålet ved Øvre Eide gård blir justert med bakgrunn i sikringssone knyttet til drikkevann og hensynssone kulturmiljø.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender

659 – Steenstrup Stordrange DA

Tema

Hensynssoner

Bydel

Laksevåg

Beskrivelse

Etterlyser reguleringsplan i sikringssonen rundt Haakonsvern

Fagetatens kommentar

Ved vedtak av KPA2010 ba bystyret byrådet gå i dialog med Forsvarsbygg for å avklare mulighetene for områderegulering av Søndre Hetlevik og Mathopen - Hetleviksåsen, for de deler som ligger innenfor sone M1. Fagetaten har tidligere anbefalt planarbeid i samarbeid med Forsvarsbygg for å avklare hvor det er mulig å tillate boliger innenfor sikringssonen. Boligbygging i dette området er imidlertid ikke i tråd med fortetningsstrategien og ligger i tillegg innenfor gul sone for flystøy. Fagetaten anbefalte derfor at båndlegging for regulering av dette området ikke ble videreført. Bestilling på en plan for dette området inngår ikke i kommunens planstrategi for 2015-2019, vedtatt i bystyret 16.11.2016.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**666 – Lars Martin Stokka****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Arna

Beskrivelse

Skeptisk til utbygging i Arna og utfylling i Arnavågen

Fagetatens kommentar

Kommuneplanens arealdel foreslår ikke utfylling i Arnavågen. Utbygging i Arna er tema i pågående planarbeid for indre Arna, planID 63130000. Med bakgrunn i pågående planarbeid er området vist med hensynssonen Omforming i arealdelen.

Fagetatens vurdering: Ikke relevant

Dok.nr. – avsender**671 – Erik Abrahamsen****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Laksevåg

Beskrivelse

Etterlyser reguleringsplan for sikkerhetssonen ved Haakonssvern

Fagetatens kommentar

Ved vedtak av KPA2010 ba bystyret byrådet gå i dialog med Forsvarsbygg for å avklare mulighetene for områderegulering av Søndre Hetlevik og Mathopen - Hetleviksåsen, for de deler som ligger innenfor sone M1. Fagetaten har tidligere anbefalt planarbeid i samarbeid med Forsvarsbygg for å avklare hvor det er mulig å tillate boliger innenfor sikringssonen. Boligbygging i dette området er imidlertid ikke i tråd med fortettingsstrategien og ligger i tillegg innenfor gul sone for flystøy. Fagetaten anbefalt derfor at båndlegging for regulering i dette området ikke ble videreført. Bestilling på en plan for dette området inngår ikke i kommunens planstrategi for 2015-2019, vedtatt i bystyret 16.11.16.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**672 – Erik Abrahamsen****Tema**Diverse
Hensynssoner**Bydel****Beskrivelse**

Mener at flystøysonenes utbredelse må revurderes

Fagetatens kommentar

Støysonene for fly er utarbeidet av Sintef på vegne av Avinor. Bergen bystyre vedtok i prinsipp om rullebane 2 og flystøy at flystøysoner for 2 rullebaner skal legges til inn i arealdelen, som et føre var prinsipp. Effekten av støysvake fly og annet arbeid for å redusere støy rundt flyplassen vil bli fanget opp av fremtidige prognoser.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender

677 – Bjørn Erik Sissener

Tema

Hensynssoner

Bydel

Laksevåg

Beskrivelse

Stiller spørsmål om støy fra helikopter landingssted på Haakonsværn

Fagetatens kommentar

Kommunen innarbeider støysoner i plankartet, men kravet i støyforskriften er at disse utarbeides av anleggseier. Forsvarsbygg har meldt at de vil oversende støysonekart for sine skytebaner på Haakonsværn og Korsneset. Og disse vil bli innarbeidet i plankartet.

Området på Haakonsværn er regulert til forsvarsformål, og kommuneplanens arealdel gir ikke hjemmel for å begrense forsvarets aktivitet i dette området. Problemstilling rundt støybelastning behandles gjennom forurensningsloven, og vurderes i kommunens handlingsplan mot støy.

Fagetatens vurdering: Tas til orientering

Dok.nr. – avsender

684 – Gunnar Gjellestad

Tema

Grønnstruktur
Hensynssoner

Bydel

Ytrebygda

Beskrivelse

Ønsker at privat vegadkomst over gnr 106 bnr 7 endres fra grønnstruktur til bebyggelse og anlegg. Har også merknader til flystøysoner. Kritisk til informasjon om kulturminner og behov for arkeologisk avklaring i fagetatens kommentar til innspill til oppstart.

Fagetatens kommentar

Adkomstvei til gjeldende eiendom over gnr. 106/7 krysser et større sammenhengende grøntdrag som strekker seg hele veien fra Vestrepollen til Hjellestadvika. Også lenger øst ligger det to veier inne i denne grønnstrukturen. KPA viser den overordnede arealbruken, og sammenhengen i denne grønnstrukturen er viktig. Formålet grønnstruktur endrer ikke eventuelle retter og plikter knyttet til lovlig opparbeidet vei. Fagetaten ser derfor ikke at det skal være nødvendig å endre formålet for veien i KPA. Hensynet til den sammenhengende grøntkorridoren er avgjørende for fremtidig arealbruk i dette området. Det er lagt til et punkt i bestemmelsene under grønnstruktur og LNF, om drift av eksisterende veier.

Støysoner for 2 rullebaner er innarbeidet i plankartet som et føre-var-prinsipp, nettopp for å unngå etablering av nye boliger som kan få betydelige støyproblemer dersom det etableres en rullebane 2 i fremtiden.

Informasjon om potensiale for funn av kulturminner er basert på et overordnet temakart fra 2006. Kulturminneloven stiller krav om at alle saker skal vurderes i forhold til kulturminner. Dersom potensialet for kulturminner allerede er vurdert i delingsaken, er dette ikke lenger relevant.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender

691 – Innbyggerinitiativet Raaderett

Tema

Forsvaret
Hensynssoner

Bydel

Laksevåg

Beskrivelse

Ber om at sikringssonen M1 blir gjenstand for ny vurdering i forbindelse med KPA2016.

Fagetatens kommentar

Sikringssonen er utarbeidet på grunnlag av en ROS-analyse utarbeidet av Forsvarsbygg. Forsvarsbygg mener at behovet for sikringssonen er høyere enn noensinne. Behovet for ny vurdering har ikke kommet opp i forbindelse med kommunens overordnede ROS-analyse. Fagetaten kan ikke se at vi har grunnlag for å gjøre noen ny vurdering av sikringssonen.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender

694 og 700 – Bjørn Stoltz og Tove Olsen

Tema

Hensynssoner

Bydel

Ytrebygda

Beskrivelse

Mener det må være feil at området innerst i Kviturpollen har fått endret status fra våtmarksområde til kombinert område i sjø.

Fagetatens kommentar

Området innerst i Kviturpollen har ikke vært avsatt til våtmarksområde. Pollen er i gjeldende arealdel avsatt til "Ferdelsområde" og "Kombinert formål i sjø og vassdrag". Disse formålene er videreført i planforslaget.

Fagetatens vurdering: Ikke relevant

Dok.nr. – avsender**715 – Stiftelsen Bryggen****Tema**Bestemmelser
Hensynssoner**Bydel**

Bergenhus

Beskrivelse

Stiftelsen Bryggen mener det ligger flere gode intensjoner i plandokumentene. Hovedinnvendingen er at planen farges sterkt av et altoverskyggende ønskemål om "smal byutvikling" fremført gjennom en rigid samferdselsmodell som ensidig trekker i retning av konformitet, og der kulturvernet og beskyttelsen av kulturminner i bysentrum fort ligger an til å bli den tapende part. Mobilitet og klimagassutslipp må ikke overskygge andre grunnleggende byfunksjoner. Etterlyser en buffersone rundt verdensarvstedet Bryggen. Byggehøyde bør ikke overstige 17 m.

Fagetatens kommentar

Verdensarvstedet Bryggen inngår i "Fredet bygrunn", båndlegging etter kulturminneloven og i hensynssonen kulturmiljø "Middelalder - bykjernen". Hensynet til kvalitet i byutviklingen er forsøkt løftet fram, og flere av bestemmelsene er justert på bakgrunn av dette.

Fagetatens vurdering: Tas til orientering**Dok.nr. – avsender****744 – Dag Furnes****Tema**Byggesonen
Hensynssoner**Bydel**

Arna

Beskrivelse

Mener at byfortettingssone i Indre Arna og omformingsområde for utfylling i sjø i Arnavågen må tas ut.

Fagetatens kommentar

En viktig målsetning for KPA er å bidra til å skape gode steder og redusere biltrafikken, ved å fortette i gangavstand fra viktige kollektivknutepunkt. I Indre Arna ligger det godt til rette for fortetting, mens Vårheia vil bli mer bilavhengig. Området i Indre Arna inngår i pågående offentlig plan for Indre Arna, planID 63130000.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge**Dok.nr. – avsender****751 – Christian Irgens****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Fana

Beskrivelse

Mener at marmoråren gjennom sentrale Paradis er et kulturminne som fortjener en hensynssone

Fagetatens kommentar

Fagetaten ser ikke at det er nødvendig å markere nevnte marmoråre med en egen hensynssone. Området inngår allerede i hensynssonen kulturmiljø - Paradis.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender

765 – Ann Kristin Skrindo Knudsen

Tema

Bestemmelser
Hensynssoner

Bydel

Årstad

Beskrivelse

Foreslår at Wergelandsåsen – Storetveitåsen defineres som hensynsone arkitektur og bygningsmiljø. Har konkrete innspill til bestemmelsene.

Fagetatens kommentar

Det foreligger allerede en hensynsone kulturmiljø for Wergelandsåsen - Storetveitåsen. Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Ytterligere inndeling, styrking av hensynsone Bevaring kulturmiljø, vil måtte sikres i en mer detaljert plan, på et lavere plannivå. For eksempel en kommunedelplan, områdeplan eller detaljreguleringsplan.

Det er ikke anledning til å gi juridiske bestemmelser til hensynssoen Bevaring kulturmiljø, jamfør pbl § 11-8 c. Se forøvrig bestemmelsene § 12 Kulturminner og kulturmiljø, pkt 1-6, samt revidert retningslinje for § 35.5.

Det arbeidedes med en revisjon av veileder for stedsanalyse, eget strategidokument for kvalitet i fortetting, og Kulturminneplan, som vil tydeliggjøre og være med å definere hvordan områdene skal fortettes.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender

766 – Svein Otto Sande

Tema

Hensynssoner

Bydel

Laksevåg

Beskrivelse

Etterlyser regulering av sikringssonen M1.

Fagetatens kommentar

Ved vedtak av KPA2010 ba bystyret byrådet gå i dialog med Forsvarsbygg for å avklare muligheten for områderegulering av Søndre Hetlevik og Mathopen - Hetleviksåsen, for de deler som ligger innenfor sone M1. Fagetaten har tidligere anbefalt planarbeid i samarbeid med Forsvarsbygg for å avklare hvor det er mulig å tillate boliger innenfor sikringssonen. Boligbygging i dette området er imidlertid ikke i tråd med fortettingsstrategien og ligger i tillegg innenfor gul sone for flystøy. Fagetaten anbefalte derfor at båndlegging for regulering av dette området ikke ble videreført. Bestilling på en plan for dette området inngår ikke i kommunens planstrategi for 2015-2019, vedtatt i bystyret 16.11.16.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**791 – Arna KrF, v/Ingmar Ljones****Tema**B-områder
Hensynssoner**Bydel**

Arna

Beskrivelse

Kommentarer fra Arna KrF. Savner konkretisering av planer for utfylling av Arnavågen. Peker på at planen for Vårheia har vakt betydelig interesse og forventning. Mener at Vårheia for en stor del er sammenfallende med KPAs krav til "framtidrettet boligområde". Mener også at Vårheia kan realiseres raskt og at det endelig legges til rette or betydelig boligbygging i Arna. Minner om at Fylkesmannen har frafalt sin innsigelse etter forhandlinger knyttet til kollektivtransporten i Vårheia.

Fagetatens kommentar

Kommuneplanens arealdel har ikke tatt stilling til utfylling i Arnavågen. Dette må vurderes i pågående offentlig områdereguleringsplan for Indre Arna, planID 63130000.

Vårheia er tatt ut som boligfelt med bakgrunn i avstand til offentlig kommunikasjon. Det er 1-4 km til bydelssenter/kollektivknutepunkt i Indre Arna. Det er ikke endelig avklart om det vil bli en tilfredsstillende kollektivdekning i området.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**794 – Knut Olav Aslaksen****Tema**Byggesonen
Hensynssoner**Bydel**

Fana

Beskrivelse

Protesterer på at Tveiterås er lagt ut som byfortettingsområde. Mener at hele område med hagebyer bør gis en vernestatus og bli liggende urørt.

Fagetatens kommentar

Tveiterås inngår i hensynssone kulturmiljø - Tveiterås. Det betyr at kulturminneinteressene skal vurderes i forbindelse med plansaker i området. Det foreligger foreløpig ikke et tilstrekkelig grunnlag for å verne konkrete området. Men bestemmelsene er justert for å sikre at det legges særlig vekt på bygningsform og bebyggelsesstruktur innenfor hensynssone kulturmiljø i byfortettingssonen (§26.3.5)

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**795 – Anette Storstein****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Fana

Beskrivelse

Folkhelsegruppen i interesseforeningen Hordnesskogens venner mener at Hordnesskogen tilbyr funksjoner og kvaliteter av stor folkehelsemessig verdi, som ikke lar seg erstatte av andre turområder i Bergen. Foreslår at Hordnesskogen sikres på samme måte som byfjellene.

Fagetatens kommentar

Hensynssone byfjell i arealdelen er innarbeidet på grunnlag av forvaltningsplaner for byfjellene. Bymiljøetaten må vurdere om det også skal lages en forvaltningsplan for Hordnesskogen.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**809 – Elisabeth Aadland Vaagsbø****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Ytrebygda

Beskrivelse

Mener det må tas hensyn til at det kommer til å komme to rullebaner på Flesland lufthavn, og støysonekartet må utvides både med rød og gul sone. Flyene har endret retning, og støysonekartet må omfatte de områdene hvor flyene faktisk flyr.

Fagetatens kommentar

Flystøysonene tar allerede høyde for 2 rullebaner, i tråd med "Prinsippak om Flystøy og utvidelse av lufthavnen med to rullebaner", vedtatt i bystyret 2016. Det er SINTEF som utarbeider flystøysonene på vegne av Avinor.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender**816 – Bjørn Olav Telnes****Tema**B-områder
Hensynssoner**Bydel**

Arna

Beskrivelse

Mener Indre Arna og de omkringliggende tettstedene har såpass mye areal som kan brukes til boligutbygging og kan ikke forstå behovet for å fylle ut Arnavågen. Mener Vårheia er et bedre område for utbygging, som kan være positivt for Ytre Arna.

Fagetatens kommentar

Kommuneplanens arealdel har ikke tatt stilling til utfylling i Arnavågen. Dette vurderes i pågående

offentlig planarbeid for Indre Arna, planID 63130000. Med bakgrunn i pågående planarbeid er området vist med hensynssonen Omforming i arealdelen.

Vårheia er foreslått tatt ut med bakgrunn i stor avstand til offentlig kommunikasjon.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender

829 – Else Margrethe Sletten

Tema

Hensynssoner

Bydel

Ytrebygda

Beskrivelse

Areal på Sletten ligger innenfor Funksjonell strandsone, er også en viktig del av bruksområdet for gårdsdriften. Skal området bevares som kystlandskap og ikke gro igjen, er det viktig at området blir bevart med innmarksområde, lauvskog og beiteareal.

Fagetatens kommentar

Arealformålet er landbruk-, natur- og friluftsområde. Aktiv landbruksdrift vil ikke være i strid med hensynssonen Funksjonell strandsone. Fagetaten er forøvrig enig i at det kan presiseres at også kvaliteter knyttet til kulturlandskap skal tas vare på.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender

831 – Kari Hoffmann

Tema

Hensynssoner

Bydel

Fyllingsdalen

Beskrivelse

Minnesmerkekomiteen i Fyllingsdalen ønsker at gamle kulturminner må bli del av det nye bybildet. Dette gjelder i særdeleshet den gamle Sælen gård, men også gjenreisning av gamle energibygninger og Sælenvassdraget.

Fagetatens kommentar

Innspillet videresendes til Byantikvaren som er i ferd med å utarbeide plan for kulturminner.

Fagetatens vurdering: Tas til orientering

Dok.nr. – avsender**845 og 847 – Åsane Historielag****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Åsane

Beskrivelse

Innspill vedrørende Øvre Eide gård. Mener at kommunen har forsømt seg ved å ikke synliggjøre kulturminneverdier på gården og i gårdens nærområde. Foreslår at det legges en hensynssone rundt Øvre Eide gård som ikke tillater mer utbygging.

Fagetatens kommentar

Øvre Eide gård inngår i hensynssonen kulturmiljø - Jordalen. Arealformål i byggesonen vil bli justert med bakgrunn i nedbørsfeltet for drikkevann og hensynssonen for Jordalen.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender**863 – Eyvind Rødahl****Tema**Bestemmelser
Byggesonen
Grønnstruktur
Hensynssoner**Bydel**

Fana

Beskrivelse

Ønsker at planen endres slik at nåværende vernesone for eiendommene 12-26 på Ny-Paradis opprettholdes. Mener at offentlige reguleringsplaner må justeres i henhold til eksisterende villaklausuler. Ber om at Paradisbukten båtlag sin båthavn videreføres. Mener at planlagt grøntområde i Nordåsvannet vil være et stort naturinngrep.

Fagetatens kommentar

Byfortettingssonen anbefales redusert slik at eiendommene Ny-Paradis 12-26 ikke inngår. Dette med grunnlag i terreng, vegtilknytning, avstand og eiendommenes karakter. Områder regulert med vernehensyn ville uansett gjelde foran kommuneplanens arealdel, med grunnlag i bestemmelsene i § 2, men her er det ryddig å i tillegg endre disse eiendommene til ytre fortettingssone.

Eventuelle villaklausuler må avklares og eventuelt innløses på reguleringsplannivå. Paradisbukten vises som småbåtanlegg.

Fremtidig grønnstruktur i Nordåsvannet er kun vist sjablongmessig. Detaljering og løsninger skal avklares i reguleringsplan.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender
864 – Øyvind Øyen

Tema
Bestemmelser
Byggesonen
Hensynssoner

Bydel
Fana

Beskrivelse

Ønsker at planen endres slik at nåværende vernesone for eiendommene 12-26 på Ny-Paradis opprettholdes. Stiller spørsmål om det også planlegges boliger på fotballbanene, i og med at idrettsanlegget på Fana gymnas inngår i fortettingsplanen. Idrettsanlegg må bevares. Det må legges til rette for enkel transport til og fra skole og fritidsaktiviteter uten bruk av bil. Det bør stilles krav om at planer tar hensyn til villaklausuler. Skolekapasitet må sikres. Det er for stor kontrast mellom gammel og ny bebyggelse.

Fagetatens kommentar

Byfortettingssonen anbefales redusert slik at eiendommene Ny-Paradis 12-26 ikke inngår. Dette med grunnlag i terreng, vegtilknytning, avstand og eiendommenes karakter. Områder regulert med vernehensyn ville uansett gjelde foran kommuneplanens arealdel, med grunnlag i bestemmelsene i § 2, men her er det ryddig å i tillegg endre disse eiendommene til ytre fortettingssone.

KPA er en overordnet plan, og byggesonen omfatter derfor mange andre formål enn bolig, blant annet idrettsanlegg, skoler, barnehager og veger. I dette tilfellet anbefaler vi likevel at idrettsbanen avsettes til offentlig tjenesteyting, i samsvar med gjeldende reguleringsplan.

Eventuelle villaklausuler må avklares og eventuelt innløses på reguleringsplannivå.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender
878 – Helge Solberg

Tema
B-områder
Hensynssoner

Bydel
Arna

Beskrivelse

Gledelig at Bergen kommune legger opp til å være en klimavennlig og moderne kommune. Gledelig at Vårheia nå er fjernet fra KPA. Håper at utbygging av nedre deler av Mjeldheim skjer på grunneiernes premisser. Mener at utfylling i Arnavågen fremstår som relativt lite utredet. Nærheten til sjø og strand med natur og dyre- og fugleliv er viktig i forhold til Arnas identitet og gode oppvekst og boforhold.

Fagetatens kommentar

Kommuneplanens arealdel har ikke tatt stilling til utfylling i Arnavågen. Dette må vurderes i pågående offentlig områdereguleringsplan for Indre Arna, planID 63130000. Med bakgrunn i pågående planarbeid er området vist med hensynssonen Omforming i arealdelen.

Fagetatens vurdering: Tas til orientering

Dok.nr. – avsender**887 – Områdesatsingen i Indre Laksevåg,
v/Gaute Baarøy****Tema**Byggesonen
Diverse
Hensynssoner
Næring**Bydel**

Laksevåg

Beskrivelse

Innspill på vegne av Områdesatsingen i indre Laksevåg. Foreslår at sentrumskjernene S13 og S14 utvides og slås sammen. Mener det er uheldig at det fremdeles ligger inne områder for industri/lager i dette området. Mener det er behov for en felles områdereguleringsplan, i og med at det strategiske planprogrammet ikke er juridisk bindende. Mener det bør lages en egen kommunedelplan for Byfjorden. Ønsker at bybanetrase Bergen sentrum – Damsgård – Laksevåg – Loddefjord – Spelhaugen tegnes inn i KPA.

Fagetatens kommentar

For Laksevåg foreligger det et forslag til strategisk planprogram som viser fagetatens anbefaling for utviklingen. Sentrumskjernen er avklart med dette arbeidet. Generelt har vi bevisst laget sentrumskjernene forholdsvis små, tilpasset omlandet som sogner til stedet. Den foreslåtte sentrumskjernen vil være for stor i forhold til dette nedslagsfeltet. Det kan bygges tett og bymessig også utenfor sentrumskjernene, med mulighet for forretning og service, men det vil ikke være krav om dette. Det vises for øvrig til kommentarer til dok.nr 556 om sentrumskjerner.

I KPA er IL6 - området tilrettelagt for arealkrevende funksjoner. Dette arealet grenser til sjøfront og gir muligheter for virksomheter der sjøadgang gir bedre vare-/råstofflogistikk. Overgang til byfortettingssone kan skje gradvis.

Spørsmål om avgrensning av områdeplaner avklares gjennom Strategisk planprogram for Laksevåg.

Det pågår arbeid med en strategisk plan for sjøfronten i Bergens sentrale deler, som vil ivareta forholdene som i innspillet nevnes som begrunnelse for ønske om en kommunedelplan for Byfjorden.

Kulturmiljø for hele indre Laksevåg og særpreg i området ivaretas på flere plannivå. Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel gir føringer og rammer. I oppfølgingen vil utvikling av et program for fortetting i Bergen som inkluderer strategier innen en rekke områder, inklusive kulturminner, stedsidentitet og kvalitetstrategi for fortetting, gi føringer som ivaretar kulturmiljø og særpreg i området. Gode prosesser i det oppfølgende arbeidet blir avgjørende for et godt resultat.

Lokalisering av bybanens trasé og holdeplasser må gjøres gjennom en egen planprosess.

Fagetatens vurdering: Tas til orientering

<u>Dok.nr. – avsender</u>	<u>Tema</u>	<u>Bydel</u>
889 – Velforeningen Vestre Fantoftåsen V/Synne Alne	Hensynssoner	Fana

Beskrivelse

Velforeningen Vestre Fantoftåsen henstiller til: Bevaring av kulturmiljøet som Storetveitmarken og områdene øst for marken. Vedtak av hensynssonen som Byantikvaren anbefaler for Vestre Fantoftåsen, Fantoftåsen og Øvre Fantoftåsen. Forlenging av hensynssonen i Fantoftåsen helt frem til Storetveitmarken.

Fagetatens kommentar

Storetveitmarken og Storetveitåsen er avsatt til grønnstruktur og ikke til byggesone.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

<u>Dok.nr. – avsender</u>	<u>Tema</u>	<u>Bydel</u>
923 – Bjørn Vidar Grande	Byggesonen Hensynssoner	Årstad

Beskrivelse

Foreslår at byfortettingssonen trekkes ned til husrekken mot Fjøsangervegen. Ønsker at boligområdet mellom Fjøsangerveien/Mindemyren og Løvtakken bør omfattes av hensynssone for bevaring kulturmiljø. Mener at planen bør være tydeligere på hvordan oppvekstmiljø for barn og unge skal sikres.

Fagetatens kommentar

Avgrensningen av byfortettingssonen er basert vurderinger av gangavstand til blant annet bybanestopp, gjeldende reguleringsplaner, terrengforhold, eksisterende arealbruk m.v. I dette området gjør det nye bybanestoppet i Fjøsangervegen at det bør vurderes en tettere bebyggelse i gangavstand til stoppet. Byantikvaren har ikke foreslått hensynssone kulturmiljø for bebyggelsen i området Fjøsangerveien/Mindemyren og Løvtakken. Konkrete vurderinger av atkomstforhold, verneverdig bebyggelse, tilpasning til terreng o.l. må gjøres på et mer detaljert plannivå, i en reguleringsplan.

Oppvekstmiljøet for barn skal utredes og ivaretas i all plan- og byggesaksbehandling. På dette plannivået gis det generelle føringer som skal sikre dette (krav til uteareal, kvalitet i bebyggelsen, trafiksikkerhet mv.)

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**938 – Øvre-Eide gård****Tema**Byggesonen
Hensynssoner**Bydel**

Åsane

Beskrivelse

Ønsker ikke næringsområde på gnr 215 bnr 1, 2 og 31. Viser til at dette er innenfor nedbørsfeltet til Jordalsvatnet, og bør opprettholdes som LNF. Mener dette også gjelder 215/37. Videre at Øvre-Eide gård bør unntas for fortetting.

Fagetatens kommentar

Det er likevel ikke foreslått næringsområde på gnr 215 bnr 1, 2 og 31. Vedlegg H er dessverre ikke oppdatert i forhold til dette.

Eksisterende byggeområder innenfor klausuleringsområde for drikkevann blir endret til "Øvrig byggesone", det inkluderer Øvre Eide gård.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender**941 – Hartveit Eiendom AS****Tema**Hensynssoner
Sjø/naust/kyst**Bydel**

Bergenhus

Beskrivelse

Stiller spørsmål med at området mellom Møllendalsveien og Store Lungegårdsvann ikke er tatt med i hensynssonen H570-3 Danmarks plass – Kronstad, og vist som byfortettingssone. Her står det et naust, som bør registreres som bevaringsverdig. Stiller også spørsmål ved at ikke småbåthavnen Neptun er definert som småbåthavn i plankartet.

Fagetatens kommentar

Båthavnen Neptun blir tegnet inn i plankartet.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender**943 – Fortidsminneforeningen****Tema**Bestemmelser
Hensynssoner**Bydel****Beskrivelse**

FMF slutter seg i det vesentlige til planforslaget, men har konkrete innspill til bestemmelsene § 12 Kulturminner og kulturmiljø, og til avgrensningen av hensynssoner for bevaring av kulturmiljø (H570).

Fagetatens kommentar

1. *Følges opp under retningslinje 1.1 til § 12, pkt 1, der det står: Vurdering av kulturminner og kulturmiljø skal være en integrert del av arealplanlegging og søknad om tiltak. Det omkringliggende bygningsmiljøet og den stedegne by- og byggeskikken skal vektlegges. Verdier skal dokumenteres og det skal vises til hvordan man har søkt å ivareta disse.*
2. *Ivaretas av Byantikvaren som kommunens kulturminnefaglige faginstans.*
3. *Her er hensynet til informasjon og tydelighet vektlagt.*
4. *De tette trehusområdene det vises til er definert i hensynssone fare (H393) og er definert etter klare og smale kriterier, i et samarbeid mellom kulturminneforvaltningen og DSB.*

Det øvrige i merknaden peker på mange utfordringer og problemstillinger vedr hensynssonene, blant annet hvilke kriterier som er fulgt ved utvelgelse av hensynssonene. Byantikvaren peker på at flere hensyn er vektlagt i avgrensingen av områdene, basert på felles særtrekk, for eksempel som villaområder i en homogen bebyggelsesstruktur.

FMF foreslår også enkelte konkrete justeringer, som Byantikvaren har kommentert:

- *Hensynssone sentrum-Sandviken dekker alle sentrale områder som etterlyses. Denne overordnede hensynssonen var falt ut fra plankartet ut til høringen. Denne tas nå inn i plankartet. Sonen er videre inndelt i delområder som i all hovedsak er beskrevet.*
- *Urdihuset omfattes av Hensynssone Solheim så vel som gjennom plan- og bygningsloven jf. Bestemmelse § 12 i forslag til bestemmelser, KPA.*
- *Reperbanen er fredet og ivaretas av Kulturminneloven, så vel som gjennom plan- og bygningsloven jf. Bestemmelse § 12 i forslag til bestemmelser, KPA.*
- *Bergen har svært mange kulturminner og alle er ikke dekket av hensynssoner, men ivaretas gjennom generelle bestemmelser, § 12. Langegården og andre nevnte områder er nevnte områder som ivaretas i første omgang av pbl, jf. Bestemmelse § 12 i KPA.*
- *Øvrige innspill til nye, andre eller endringer til hensynssoner bevaring kulturmiljø vil bli vurdert og gjennomgått til Kulturminneplanen og videre til ny revisjon av arealdelen.*

Øvrige innspill og vurderinger ad fortetting i merknaden, er problemstillinger som det arbeides med. Det er en overordnet målsetning at bestemmelsen i § 1 Formål og virkeområde til KPA skal virke – ivareta arkitektur og kulturminne kvaliteter skal kulturminner ses i sammenheng med sine omgivelser, og ved ny bebyggelse og anlegg i kulturminners nærhet skal det tilstrebes en tilpassing. Ethvert tiltak som berører et kulturminne eller dets omgivelser, skal prosjekteres og utføres slik at tiltaket har gode visuelle kvaliteter, både i seg selv og i forhold til tiltakets funksjon, omgivelser og plassering.

Dette er et pågående arbeid som gjennom revisjon av veileder til byrom/stedsanalyse, strategidokument «kvalitet i fortetting» og Kulturminneplanen blant annet vil tydeliggjøres og være med å definere. Det er spilt inn fra flere hold at det er ønskelig at fagetaten selv utfører disse registreringene/stedsanalysen.

Fagetatens vurdering: Tas til orientering

Dok.nr. – avsender**958 – Espen Hannisdal****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Laksevåg

Beskrivelse

Ber om at det blir gjennomført reguleringsplan for tidligere B35 (Hetlevikåsen) i offentlig regi. Viser til at dette er vedtatt av Miljøverndepartementet og kommunen selv.

Fagetatens kommentar

Ved vedtak av KPA2010 ba bystyret byrådet gå i dialog med Forsvarsbygg for å avklare mulighetene for områderegulering av Søndre Hetlevik og Mathopen - Hetleviksåsen, for de deler som ligger innenfor sone M1. Fagetaten har tidligere anbefalt planarbeid i samarbeid med Forsvarsbygg for å avklare hvor det er mulig å tillate boliger innenfor sikringssonen. Boligbygging i dette området er imidlertid ikke i tråd med fortettingsstrategien og ligger i tillegg innenfor gul sone for flystøy. Fagetaten anbefalte derfor at båndlegging for regulering av dette området ikke ble videreført. Bestilling på en plan for dette området inngår ikke i kommunens planstrategi for 2015-2019, vedtatt i bystyret 16.11.2016.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**972 – Norges vassdrags- og energidirektorat****Tema**Hensynssoner
Vann/vassdrag**Bydel****Beskrivelse**

NVE har innsigelse til planen. Grunnlaget er at kommunen ikke i tilstrekkelig grad har tatt i bruk eksisterende kunnskap og skred- og flomfare i kommunen. Kommuneplanen blir derfor ikke et godt nok styringsverktøy for å unngå utbygging i fareområder.

Fagetatens kommentar

Fagetaten foreslår å innarbeide flomsoner fra nyere reguleringsplaner.

Kommunens rasvurderinger er innarbeidet i hensynssonen Faresone skred (H310_1).

Atsomhetskartet for snøskred er gjennomgått med hensyn til topografi, fremherskende vindretning, vegetasjon og bebyggelse, og resterende aktsomhetssoner er tatt inn i Aktsomhetsområde skred (H310_2).

Flomsoner langs alle elver og bekker er sikret med ny 20-meters byggegrense i bestemmelsene § 6.

NVE sitt innspill er også kommentert i vedlegg A.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender**973 – Sabine Elisabeth Stein og Vidar Myklebost****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Fyllingsdalen

Beskrivelse

Peker på at forslag til KPA ikke ivaretar kulturminnemiljøet rundt gården "Alleen" Øvre Fyllingen. Viser til at det pågår planarbeid som forutsetter riving av våningshus, som antas å ha verneverdi. Ber om at Byantikvaren involveres og ber om at gårdsbebyggelsen vernes og bevares.

Fagetatens kommentar

Konkrete vurderinger av verneverdier må gjøres i forbindelse med reguleringsplan.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**980 – Bymiljøetaten****Tema**Bestemmelser
Deponi
Grønnstruktur
Hensynssoner**Bydel**Arna
Fana
Ytrebygda**Beskrivelse**

Bymiljøetaten har innspill til bestemmelser og retningslinjer med spesiell fokus på temaene: Sykkel og mobilitet, Vei, trafiksikkerhet og funksjonalitet, Blågrønne strukturer og byrom.

Er kritisk til område for massehåndtering M6 Blåurskampen, utfra krevende tilkomst, natur- og klimaverdier. Området har betydelige friluftskvaliteter. Er også bekymret for at et massedeponi vil kunne medføre avrenning til Kvernhusbekken som har sitt utløp like ved Kalandsvika naturreservat.

Bymiljøetaten mener at grøntområder som ligger innenfor byggesonen bør vises som grønnstruktur og ikke som LNF, gjelder f.eks Sandslihaugane, ved bybanestopp ved Sandslivegen, grøntareal langs Elvenesvegen. Mens større grøntområder utenfor byggesonen bør være LNF, f.eks Korsneset. De mener også at statlig sikrede områder for friluftsliv bør vises på plankartet.

Mener det må tas inn krav til I/L10 om bruksmessig og visuell tilpassing til omkringliggende landbruksareal. Og krav om at det ikke etableres forurensende industri langs vassdraget. Næringsområdet I/L11 langs Hardangerveien må ta hensyn til eksisterende hjortetrek.

Arnaelven langs Haukelandsvatnet og nordover bør få arealformål grøntstruktur langs breddene. Det samme gjelder vassdraget fra Søylenvannet til Nordåsvannet.

Foreslår at områder som skal fylles ut i Store Lungegårdsvann og ved Storavatn bør vises som Framtidig grønnstruktur. Det bør knyttes en bestemmelse til Framtidig grønnstruktur som sier noe om at "områdene kan fylles ut på en skånsom og naturvennlig måte for å tilrettelegges som attraktive friluftsområde med høy vekt på landskapsestetikk".

Hensynssonen rundt Seløyskjera naturreservat bør utvides så langt sør og øst som mulig uten å komme i konflikt med farleden.

Fagetatens kommentar

Felt M6 - Blåurskampen: Områdets beliggenhet er ikke ideell i forhold til en varig omdisponering til massehåndtering, med noe lang veg til marked og eksponering som følge av beliggenhet på høydedrag. Dette er ett av få store områder hvor jord fra dyrka mark kan brukes som en ressurs i framtidig jordbruk. Siden feltet ikke ligger i tilknytning til gårdsbruk i drift antas det å være nødvendig med store tiltak for at området skal være økonomisk bærekraftig for landbruk. Fagetaten anbefaler at området legges ut som LNF-formål med bestemmelser jf. kommuneplanens § 38.1.

Det er ikke alle grøntområder innenfor byggesonen som hører hjemme under grønnstruktur, det finnes f.eks områder som er regulert til landbruk. Fagetaten er enig i at større områder regulert til friluftsfomål bør vises som LNF, men vi mener det er behov for mer en konkret vurdering av områdene før man gjør disse endringene.

§ 6 sikrer sonen rundt vassdrag gjennom egen byggegrense. Grønnstruktur langs vassdraget fra Søylenvatnet til Grimevatnet må vurderes gjennom videre arbeid med mulig utfylling i Grimevatnet. Videre langs Hardangerveien vil byggegrense langs vassdrag gi begrensninger for nye tiltak. Her pågår også planarbeid som i hovedsak sikrer elven som grønnkorridor.

Det legges til ny grønnstruktur langs Arnaelven.

Utfylling i Store Lungegårdsvann og ved Storavatnet vil bli innarbeidet i plankartet når reguleringsplanene er vedtatt.

Hensynssonen rundt Seløyskjera naturreservat blir utvidet.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender

989 – Kystverket Vest

Tema

Havn
Hensynssoner

Bydel

Bergenhus

Beskrivelse

Arealdelen legger til rette for en utnytting av arealene som fordrer en utflytting av godsterminalen på Dokken. Kystverket peker på konsekvensen av en slik utflytting i forhold til oppnåelse av målsettingen i NTP. Gjør også oppmerksom på konfliktpotensialet som ligger i å samlokalisere havnedrift og bolig. Kystverket ønsker å bli involvert i planarbeid med ny brokryssing over Puddefjorden.

Fagetatens kommentar

Kommuneplanens arealdel har ikke endret arealformål for Dokken. Området vises med hensynssone Omformingsområde for å vise at området vil gjennomgå en transformasjon i fremtiden.

Fagetatens vurdering: Tas til orientering

Dok.nr. – avsender**1020 – Byantikvaren****Tema**Bestemmelser
Diverse
Hensynssoner**Bydel**Bergenhus
Årstad**Beskrivelse**

Mener det er behov for en gjennomgang av begreper og definisjoner i planforslaget. Foreslår at det utvikles retningslinjer til hensynssone bevaring kulturmiljø med anbefalinger om ulike typologiske prinsipper for fortetting. Peker på at hensynssonen for sentrum- Sandviken er falt ut av plankartet, og at det er overlapp mellom omformingsområde og kulturmiljø på Laksevåg. Har innspill til stedsanalyse.

Fagetatens kommentar

Innspillet fra Byantikvaren er omtalt i vedlegg B.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

Dok.nr. – avsender**1022 – Jone Erdal****Tema**Hensynssoner
Næring**Bydel**

Fana

Beskrivelse

Innspill for område Fana – Stend – Hordnes – Grimseid – Midtun – Skeie - Rå. Mener at nye næringsareal i utkast KPA vil skade Stends landskap. Foreslår ingen etablering av nye næringsareal i området. Ønsker at Hordnesskogen og omliggende kulturlandskap må få samme formelle vern som byfjellene. Ønsker at Stend og Hordnesskogen sikres gjennom bruk av hensynssoner.

Fagetatens kommentar

Høringsuttalelsen omhandler mange av de samme tema som er omtalt i dok.nr. 874 og 971.

Nytt næringsareal (IL12) vest for Fanavegen er en avveining mellom behovet for næringsarealer for virksomheter som må flytte fra fortetningsområdene og hensynet til kulturlandskap, rekreasjonsmuligheter, dyretrekk, støy m.v. Området IL12 foreslås justert i sør, og inkluderer i hovedsak areal som er i bruk til eksisterende virksomhet.

Pågående planarbeid for Rådalen miljøpark (65750000) innarbeides ikke før det evt foreligger en vedtatt reguleringsplan.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**1024 – Opus Bergen AS****Tema**Bestemmelser
Hensynssoner**Bydel**

Bergenhus

Beskrivelse

Ønsker at planforslaget og Strategisk planprogram for Laksevåg skal legge til rette for boligbygging ved Damsgårdsveien 113 m.fl, med hensyn til støy og luftforurensning.

Fagetatens kommentar

Eventuell boligbygging ved Damsgårdsveien 113 må vurderes i reguleringsplan.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**1038 – Innbyggerinitiativet Raaderett****Tema**

Hensynssoner

Bydel

Laksevåg

Beskrivelse

Etterlyser reguleringsplan for sikkerhetssonen rundt Haakonsvern. Viser til Miljøverndepartementets vedtak av 18.6.2010: "Miljøverndepartementet tar innsigelsen til følge. Kommuneplanen endres ved at det båndlegges et område etter plan- og bygningslovens av 1985 § 20-4 nr 4, for utarbeidelse av reguleringsplan for sikringsone".

Fagetatens kommentar

Ved vedtak av KPA2010 ba bystyret byrådet gå i dialog med Forsvarsbygg for å avklare mulighetene for områderegulering av Søndre Hetlevik og Mathopen - Hetleviksåsen, for de deler som ligger innenfor sone M1. Fagetaten har tidligere anbefalt planarbeid i samarbeid med Forsvarsbygg for å avklare hvor det er mulig å tillate boliger innenfor sikringssonen. Boligbygging i dette området er imidlertid ikke i tråd med fortettingsstrategien og ligger i tillegg innenfor gul sone for flystøy. Fagetaten anbefalte derfor at båndlegging for regulering av dette området ikke ble videreført. Bestilling på en plan for dette området inngår ikke i kommunens planstrategi for 2015-2019, vedtatt i bystyret 16.11.16.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender**1039 – Advokatfirmaet Steenstrup
Stordrange****Tema**Forsvaret
Hensynssoner**Bydel**

Laksevåg

Beskrivelse

Viser til tidligere vedtak om å utarbeide reguleringsplan for områdene B35, Søndre Hetlevik og Q-sonen, innenfor sikringssonen rundt Haakonsvern. Ønsker i den forbindelse av det gjennomføres en

konsekvensutredning av sikringssonen. Viser til at sikringssonen ikke overholdes av forsvaret selv, og at dette er usaklig forskjellsbehandling.

Fagetatens kommentar

I henhold til planprogrammet vedtatt i 2014, skulle følgende områder konsekvensutredes:

- nye områder avsatt til utbyggingsformål
- endret utbyggingsformål
- åpning for spredt bebyggelse i LNF

Sikringssonen rundt Haakonssvern var ikke blant disse temaene.

Sikringssonen rundt Haakonssvern er basert på en ROS-analyse utarbeidet av Forsvarsbygg. ROS-analysen hadde fokus på konsekvenser av evt terror mot militærbasen. Sikringssonens bestemmelser skal også gjelde Forsvarets eiendommer, som ikke er regulert til forsvarsformål.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender

**1057 – Fylkesmannen i Hordaland,
Landbruksavdelingen**

Tema

Hensynssoner

Bydel

Beskrivelse

Mener at kommunen gjennom arealplan kan/bør en vurdere verneskoggrensener med fokus på å forebygge mot naturskade.

Fagetatens kommentar

Bergen kommune har i 2018 sendt inn en prosjektsøknad knyttet til verneskog. Arbeidet er ikke kommet langt nok til at det foreligger konkrete forslag til hensynssoner for verneskog. Slike verneskoggrensener kan bli innarbeidet ved en fremtidig rullering av kommuneplanens arealdel.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

Dok.nr. – avsender

1063 – Bergen elveforum

Tema

Hensynssoner

Bydel

Beskrivelse

Mener det må innarbeides skjermingssoner rundt elver og bekker på plankartet.

Fagetatens kommentar

Det innarbeides en byggegrense langs elver og bekker på 20 meter i bestemmelsene § 6. Elver og bekker er ikke eget arealformål men inngår i kommunens kartgrunnlag. Det har derfor ikke vært så enkelt å

bufre disse for å lage hensynssone, i tråd med innspill fra NVE. Kommunen vil jobbe videre med en slik bufring.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge

<u>Dok.nr. – avsender</u>	<u>Tema</u>	<u>Bydel</u>
1107 – Fantoft Eiendom AS, v/Advokatfirmaet Harris	Hensynssoner	Fana

Beskrivelse

Representerer Fantoft Eiendom AS, eier av gnr 12 bnr 195 og 264. Er kritisk til at hensynssonen Kulturmiljø - Fantoftåsen berører deres eiendom. Ønsker at hensynssonen skal tas ut for området gnr 12 bnr 195 og 264, slik at regulering til "høyere utnyttelsesgrad" kan fortsette. Mener at tidligere vurdering i KDP Landås er overkjørt da det nye sykehjemmet på Fantoft ble anlagt.

Fagetatens kommentar

Fagetaten mener at slike vurderinger må gjøres i forbindelse med reguleringsplanen. Hensynssonen tilsier at det kan være kulturhistoriske verdier i området som må vurderes i samråd med Byantikvaren.

Fagetatens vurdering: Ikke tatt til følge

<u>Dok.nr. – avsender</u>	<u>Tema</u>	<u>Bydel</u>
1117 – Vann- og avløpsetaten	Hensynssoner Plankart	Arna

Beskrivelse

VA-etaten er i ferd med å oppgradere og utvide Espeland vannbehandlingsanlegg til fullrensing. I den forbindelse ønsker de følgende:

- Formålsendring, ved at vannbehandlingsanlegget på Espeland endres fra "Tjenesteyting" til "Kommunalteknisk formål"
- Utvidelse av arealet mot nord
- At hensynssonen kulturmiljø ikke inkluderer vannbehandlingsanlegget

Fagetatens kommentar

Fagetaten foreslår at eksisterende vannbehandlingsanlegg vises som "Kommunalteknisk anlegg". Selve utvidelsen vil bli oppdatert når pågående reguleringsplanarbeid er ferdig.

Hensynssonen for kulturmiljø gjelder Espeland leir, som er et fredet kulturminne, og blir derfor ikke endret.

Fagetatens vurdering: Tatt delvis til følge
